

STANOWISKO TEORETYCZNE IAHAIO

Międzynarodowe Stowarzyszenie Organizacji Zajmujących się Interakcjami Ludzi i Zwierząt (IAHAIO; *The International Association of Human-Animal Interaction Organizations*) to organizacja o zasięgu globalnym, która zrzesza organizacje zajmujące się praktyką, badaniami naukowymi oraz edukacją w zakresie aktywizacji z udziałem zwierząt, terapii z udziałem zwierząt oraz szkoleniem zwierząt asystujących.

W skład IAHAIO wchodzi ponad 60 wszechstronnie wyspecjalizowanych organizacji oraz stowarzyszeń zawodowych z całego świata, dlatego też Stowarzyszenie pełni wiodącą rolę w dziedzinie interakcji ludzi i zwierząt.

Działalność Stowarzyszenia skupiona jest na promowaniu odpowiedzialnego posiadania zwierząt domowych, wzmacnianiu więzi pomiędzy ludźmi i zwierzętami oraz pełnego szacunku podejścia w kontaktach ze zwierzętami.

IAHAIO proponuje jasno określoną, międzynarodową terminologię, która określa definicje i wytyczne z zakresu teorii, badań naukowych i praktyki oraz zachęca kraje członkowskie do wdrażania i używania następującej terminologii.

Interwencja z Udziałem Zwierząt (AAI, Animal Assisted Intervention) to zorganizowana interwencja o wyznaczonym celu, w trakcie której świadomie i celowo włącza się zwierzęta do działań w obszarze ochrony zdrowia, edukacji, służby człowiekowi (np. pracy socjalnej) do realizacji celów terapeutycznych ludzi. Warunkiem koniecznym jest posiadanie wiedzy dotyczącej zarówno ludzi jak i zwierząt. Interwencja z Udziałem zwierząt obejmuje działania zespołów człowiek-zwierzę w zorganizowanych usługach dla ludzi, takich jak: Terapia z Udziałem Zwierząt (AAT, Animal Assisted Therapy), Edukacja z Udziałem Zwierząt (AAE, Animal Assisted Education) lub, w pewnych warunkach, Aktywności z Udziałem Zwierząt (AAA, Animal Assisted Activity).

Terapia z Udziałem Zwierząt (AAT, Animal Assisted Therapy) jest to planowana i zorganizowana interwencja terapeutyczna o wyznaczonym celu, prowadzona przez specjalistę z zakresu zdrowia, edukacji lub opieki społecznej. Postęp terapii jest mierzony i opisywany w specjalistycznej dokumentacji. AAT jest prowadzona i/lub kierowana przez

specjalistów posiadających odpowiednie wykształcenie (z ważnymi licencjami, pozwoleniami, tytułami zawodowymi, stopniami naukowymi lub ich ekwiwalentami) oraz posiadających praktyczne doświadczenie w tym zakresie. Działania AAT skupione są na poprawie fizycznego, poznawczego, behawioralnego i/lub społeczno-emocjonalnego funkcjonowania osoby podlegającej terapii.

Edukacja z Udziałem Zwierząt (AAE, Animal Assisted Education) jest to zaplanowana, zorganizowana interwencja o wyznaczonym celu, kierowana i/lub wdrażana przez specjalistę z zakresu edukacji lub o pokrewnej specjalności. AAE jest prowadzona przez wykwalifikowanego (ze stopniem) nauczyciela ogólnego lub pedagoga specjalnego. Nauczyciel z ogólnym wykształceniem pedagogicznym może w ramach AAE prowadzić spotkania edukacyjne promujące odpowiedzialną opiekę nad zwierzętami domowymi, prelekcje i różnego rodzaju pogadanki promujące odpowiedzialne posiadanie zwierząt. Tylko w przypadku, gdy AAE jest prowadzona przez pedagoga specjalnego, można mówić o terapii i o nastawieniu na osiągnięcie celu. Wówczas przedmiotem działalności są cele edukacyjne, umiejętności społeczne i funkcjonowanie poznawcze ludzi. Postępy uczestników są mierzone i dokumentowane. Przykładem AAE prowadzonej przez pedagoga specjalnego może być program nauki czytania z udziałem psa.

Aktywności z Udziałem Zwierząt (AAA, Animal Assisted Activity) to zaplanowane, mające sprecyzowany cel, nieformalne interakcje i spotkania przeprowadzane przez zespół człowiek-zwierzę w celach motywacyjnych, edukacyjnych i rekreacyjnych. Zespoły takie mogą współpracować bezpośrednio z opieką zdrowotną, pedagogiem i /lub ośrodkiem opieki realizując konkretne, możliwe do udokumentowania cele. Przykładem AAA może być angażowanie zwierząt do pomocy w trakcie sytuacji kryzysowych, tj. klęski żywiołowej, wypadku itp. Wtedy AAA polega na zapewnieniu komfortu i wsparcia osobom, które przeżyły klęski żywiołowe lub inne sytuacje kryzysowe. Innym przykładem AAA są zajęcia prowadzone ze zwierzętami towarzyszącymi a mające na celu aktywizację pensjonariuszy domów opieki.

Katarzyna Jakóbowska - psycholog